

Guía Docente				
Datos Identificativos				2014/15
Asignatura (*)	Química Física 1		Código	610G01016
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánInglés			
Prerrequisitos				
Departamento	Química Física e Enxeñaría Química 1			
Coordinación	Rodríguez Barro, Pilar	Correo electrónico	pilar.rbarro@udc.es	
Profesorado	Rodríguez Barro, Pilar Vilariño Barreiro, María Teresa	Correo electrónico	pilar.rbarro@udc.es teresa.vilarino@udc.es	
Web				
Descripción xeral	<p>A Química Física adícase ao estudo dos principios físicos fundamentais que gobernan as propiedades e o comportamento dos sistemas químicos. Un sistema químico pode ser estudiado dende un punto de vista microscópico ou macroscópico. Neste primeiro curso de Química Física introduzese a metodoloxía do estudo microscópico dos átomos e as moléculas (Química Cuántica) e a metodoloxía que permite calcular propiedades macroscópicas dos sistemas en equilibrio a partires de propiedades moleculares (Termodinámica Estadística).</p> <p>Os contidos que se imparten nesta materia constituen os fundamentos teóricos imprescindibles para a materia de Química Física 2 e un marco de referencia para as demáis ramas da Química que necesariamente aplican boa parte dos conceptos estudiados nesta materia ao desenvolvemento dos seus programas específicos.</p> <hr/> <p>La Química Física se dedica al estudio de los principios físicos fundamentales que gobiernan las propiedades y el comportamiento de los sistemas químicos. Un sistema químico puede estudiarse desde un punto de vista microscópico o macroscópico. En este primer curso de Química Física se introduce la metodología del estudio microscópico de los átomos y las moléculas (Química Cuántica) y la metodología que permite calcular propiedades macroscópicas de los sistemas en equilibrio a partir de propiedades moleculares (Termodinámica Estadística).</p> <p>Los contenidos que se imparten en esta asignatura constituyen los fundamentos teóricos imprescindibles para la asignatura de Química Física 2 y un marco de referencia para las demás ramas de la Química que, necesariamente, aplican buena parte de los conceptos estudiados en esta asignatura en el desarrollo de sus programas específicos.</p> <hr/> <p>This course deals with the microscopic behavior of matter. It presents an introduction to quantum mechanics and statistical thermodynamics. The course begins with an examination of the key concepts, the basic principles and the formulation of quantum theory and applications to simple systems ? the particle in a box, the harmonic oscillator, the rigid rotor and the hydrogen atom. It continues with a discussion of atomic structure and atomic spectra. The final lectures on quantum chemistry cover applications to chemical bonding including valence bond and molecular orbital theory and molecular structure.</p> <p>The last part of the course covers elementary statistical mechanics that allows one to study the methodology to calculate macroscopic properties of equilibrium systems from molecular properties.</p> <p>(English lecturer: Teresa Vilariño)</p>			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
Resultados da aprendizaxe	
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación

Coñecer os principios da Química Cuántica	A1 A8 A14 A15 A16	B2 B5	C3
Coñecer os principios da Termodinámica Estadística	A1 A12 A14 A16	B2 B5	C3
Resolver novos problemas relacionados cos contidos desenvolvidos.	A1 A14 A15 A16 A21	B2 B5	C1 C3
Habilidade no manexo e a busca de bibliografía relacionada cos contidos da materia.	A14 A15 A16 A21	B3	C1 C3
Habilidade no emprego de ferramentas informáticas para a resolución de problemas.	A8 A15	B2 B3	C3

Temas	Contidos	
	Subtemas	
QUÍMICA CUÁNTICA		
1. Postulados da Mecánica Cuántica.	- Primeiro postulado: o estado dun sistema cuántico. - Segundo postulado: operador asociado a calquera variable observable. - Terceiro postulado: ecuación de autovalores. - Cuarto postulado: o valor medio dunha propiedade. - Quinto postulado: evolución temporal do estado dun sistema cuántico. Ecuación de Schrödinger dependente do tempo. - Conmutabilidade.	
2. Movimento traslacional: a partícula nunha caixa.	- A partícula nunha caixa unidimensional: funcións de onda e niveis de enerxía. - A partícula nunha caixa bidimensional: separación de variables e dexeneración. - A partícula nunha caixa tridimensional.	
3. Movimento vibracional: o oscilador armónico.	- Funcións de onda: polinomios de Hermite. - Enerxía de vibración: niveis de enerxía. - O oscilador harmónico como un modelo de vibración de moléculas. - Anarmonicidade.	
4. Movimento de rotación: o rotor ríxido.	- Movimento dunha partícula nun anel. - Funcións de onda: polinomios de Legendre. Harmónicos esféricos. - Enerxía de rotación: niveis enerxéticos. - Quantización do momento angular.	
5. Átomos hidroxenoides.	- Formulación e resolución da ecuación de Schrödinger. - Funcións de onda radial e angular. - Niveis de enerxía. - Orbital atómico. - Función de distribución radial. - Funcións de onda real: representación radial e angular. - Efecto Zeeman	

6. Métodos aproximados.	- Método de perturbacións. - Método de variacións: teorema variacional. - Funcións variacionais lineais: ecuacións seculares.
7- Átomos polielectrónicos.	- Átomo de helio. - O momento angular de spin. - O principio de exclusión de Pauli. - Táboa Periódica.
8. Espectroscopía atómica.	- Configuración electrónica: os niveis de enerxía. - Momento angular orbital total: acoplamento spin-órbita e acoplamento j-j. - Termos atómicos. Regras de Hund. Regras de selección.
9. O enlace químico. O ión-molécula de hidróxeno.	- Aproximación de Born-Oppenheimer. - Teoría de orbitais moleculares e teoría do enlace de valencia. - Aplicación do método de orbitais moleculares para o ión-molécula de hidróxeno. - Orbitais moleculares: enlazantes y antienlazantes.
10. Moléculas diatómicas.	- Consideracións xerais sobre a formación do enlace. - Moléculas diatómicas homonucleares. - Moléculas diatómicas heteronucleares. - Enlace polar: eletronegatividade.
11. Moléculas conxugadas e aromáticas.	- Os métodos semiempíricos. - Aproximación pi-electrón. - Método do electrón libre (FEMO). - Teoría de orbitais moleculares aplicada as moléculas conxugadas e aromáticas: aproximación Hückel.
TERMODINÁMICA ESTADÍSTICA	
12. Introdución a termodinámica estadística.	- Fundamentos do método mecánico-estatístico. - Bases da Termodinámica Estatística. - Estudo termodinámico estatístico de gases ideais. - Interpretación estatística das propiedades termodinámicas dos sólidos.

Planificación

Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / trabalho autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	29	58	87
Seminario	10	25	35
Prácticas de laboratorio	10	3	13
Traballos tutelados	0	10	10
Proba obxectiva	1	0	1
Proba mixta	3	0	3
Atención personalizada	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Explicacións orais complementadas co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de desenvolver os contidos básicos da materia e facilitar a súa aprendizaxe.

Seminario	Actividade a desenvolver en grupos reducidos. Estudo intensivo dos contidos desenvolvidos nas sesións maxistrais. Discútense e resolvense cuestiós e problemas relacionados cos contidos das materia, con apoio e supervisión directa do profesor. Previamente á sesión presencial, a través da plataforma virtual, indícanse as actividades a realizar antes e durante cada sesión.
Prácticas de laboratorio	Actividade práctica a desenvolver en grupos reducidos nos laboratorios de informática. Propóñense e resolvense cuantitativa ou cualitativamente problemas relacionados cos contidos da Química Cuántica. Empréganse programas informáticos de uso habitual en cálculos científicos. A través da plataforma virtual da materia comunicanse datas, horarios e composición dos grupos prácticos.
Traballos tutelados	Actividades non presenciais a realizar en grupo (2-3 persoas). O alumnado deberá realizar dúas actividades relacionadas con algúns dos contidos do programa. As actividades serán propostas polos profesores a través da plataforma virtual; os alumnos deben realizaras en grupo dentro do prazo establecido previamente; o resultado final debe entregarse por escrito e, posteriormente, debe presentarse oralmente ao profesor nunha titoría presencial. Estas actividades pretenden promover a aprendizaxe autónoma dos estudiantes, baixo a tutela do profesor.
Proba obxectiva	Proba escrita curta realizada no horario de clase a mediados do cuatrimestre. A proba poderá combinar preguntas de resposta múltiple ou de respuesta breve. Avalíase a aprendizaxe asociada aos contidos iniciais desenvolvidos na materia: os fundamentos básicos de Química Cuántica e a súa aplicación a sistemas sinxelos. Nunha sesión presencial posterior, resólvense e discuten as solucións correctas da proba, de modo que o alumno recibe retroalimentación de como está a ser o seu aproveitamento do curso.
Proba mixta	Proba escrita final que combina preguntas de respuesta múltiple ou de respuesta breve con preguntas de resolución de problemas. Avalíase a aprendizaxe asociada a todos os contidos desenvolvidos na materia. Realízase nas datas aprobadas pola Xunta de Facultade do Centro.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	Cada grupo de estudiantes deberá concertar unha titoría presencial co profesor correspondente para discutir as actividades non presenciais propostas. Ademais, recoméndase aos alumnos o uso de titorías individualizadas para resolver todas as dúbidas, cuestiós e conceptos que non quedasen claros referentes tanto ás sesións maxistrais coma aos seminarios e traballos tutelados. As sesións de titorías concertaranse mediante correo electrónico.

Avaliación		
Metodoloxías	Descripción	Cualificación
Proba obxectiva	Avalíase a aprendizaxe asociada aos contidos iniciais desenvolvidos na materia: os fundamentos básicos de Química Cuántica e a súa aplicación a sistemas sinxelos. A proba poderá combinar preguntas de respuesta múltiple ou de respuesta breve. Competencias avaliadas: A1, A8, A14	10

Proba mixta	Avalíase a aprendizaxe asociada a todos os contidos desenvolvidos na materia. Proba con dúas partes diferenciadas, unha que inclúe preguntas de resposta múltiple ou de resposta breve (50%) e outra de desenvolvemento e resolución de problemas (50%). Competencias avaliadas: A1, A8, A12, A14, A15, A21, B2, B3	70
Prácticas de laboratorio	Avalíase a capacidade para resolver unha serie de problemas prácticos propostos, relacionados cos contidos de Química Cuántica, empregando programas informáticos de uso habitual en cálculos científicos. Avalíase tamén a presentación final escrita dos resultados obtidos. Competencias avaliadas: A1, A8, A21, C1, C3	10
Traballos tutelados	Avalíase o traballo en grupo das actividades non presenciais propostas. Avalíase tanto a resolución da actividade, como a presentación escrita e oral. A cualificación é única para todos os membros dun mesmo grupo. Competencias avaliadas: A1, A8, A16, B2, B3, B5, C1, C3	10

Observacións avaliación

Requisitos para aprobar a materia:

- É requisito imprescindible realizar as prácticas e participar en todas as demás actividades availables para poder aprobar a materia.

- Para poder realizar as prácticas da materia é necesario

a asistencia regular ás clases maxistrais e aos seminarios en grupos

pequenos, así como realizar a proba obxectiva de mediados do cuatrimestre.

- Para que se teñan en conta todas as actividades que contribúen

á avaliación será preciso obter unha cualificación mínima de 1.5 (sobre 5)

en cada unha das partes diferenciadas da proba mixta final e unha

cualificaciónmínima de 4.0 (sobre un máximo de 10).

- Considerarase aprobada a materia cando a cualificación final sexa

igual ou superior a 5 (sobre un máximo de 10) e se alcanzara a cualificación

mínima na proba mixta final.

- De non ter alcanzado a cualificación mínima na proba mixta

final a materia figurará como suspensa, aínda que a media das calificaciónes

obtidas nas distintas metodoloxías sexa superior a 5 (sobre un máximo de 10), en

cuxo caso a cualificación final outorgada será de 4.5.

Cualificación "non presentado":

- A cualificación de non presentado terán aqueles alumnos que

non realizasen a proba obxectiva de mediados do cuatrimestre, nin as prácticas

nin a proba mixta final.

Segunda oportunidade:

- A segunda oportunidade de xullo enténdese como unha

segunda oportunidade de realization da proba mixta final. Consecuentemente,

mantéñenseas cualificacións das prácticas de laboratorio, da proba obxectiva e

dos traballos tutelados obtidas ao longo do curso, mentres que a cualificación

daproba mixta da segunda oportunidade substituirá a obtida na proba mixta

daprimeira oportunidade.

-Os alumnos que sexan avaliados na chamada

"segunda oportunidade" só poderán optar a matrícula de honra se o

número máximodestas para o correspondente curso non se cubriu na súa totalidade

na"primeira oportunidade".

Sucesivos cursos académicos:

- O proceso de ensino-aprendizaxe, incluída a avaliação,

refírese a un curso académico e, polo tanto, volta a comezar cun novo curso,

incluídastodas as actividades e procedementos de avaliação que se programen

para o devandito curso.

Datas proba mixta final:

- As probas mixtas finais correspondentes ás
dúas oportunidades realizaranse nas datas oficiais aprobadas pola Xunta de

Facultade do Centro.

Fontes de información

Bibliografía básica

- LEVINE, I.N. (2004). FISICOQUÍMICA 5ª ed. McGraw-Hill
- ATKINS, P.W. (2010). PHYSICAL CHEMISTRY. Oxford
- ENGEL,T REID,P. (2010). PHYSICAL CHEMISTRY. Pearson Education
- McQUARRE (1997). PHYSICAL CHEMISTRY. University Science Books
- ATKINS, P.W. (2008). QUÍMICA FÍSICA. Panamericana
- ENGEL, T; REID, P. (2006). QUÍMICA FÍSICA. Pearson Addison Wesley

Bibliografía complementaria

- <http://www.m-w.com> (). DICCCIONARIO DE INGLÉS ONLINE (Merriam Webster).
- Página Web de ISI Web of Knowledge (). <http://isi02.isiknowledge.com/>.
- Página Web del Curso de Química Cuántica del Instituto Tecnológico de Massachusetts MIT (en inglés) (). <http://ocw.mit.edu/courses/chemistry/5-61-physical-chemistry-fall-2007/>.
- Publicaciones de la American Chemical Society (). <http://pubs.acs.org/about.html>.
- Science Direct (). <http://www.sciencedirect.com>.
- RAFF, L.M. (2001). PRINCIPLES OF PHYSICAL CHEMISTRY. Prentice Hall
- HERNANDO, J. M. (1974). PROBLEMAS DE QUÍMICA FÍSICA. Gráficas Andrés Martín
- McQUARRIE (2008). QUANTUM CHEMISTRY. University Science Books
- LOWE (2006). QUANTUM CHEMISTRY 3^a Ed.. Elsevier
- LEVINE, I.N. (2001). QUÍMICA CUÁNTICA 5^a ed. Prentice Hall
- DÍAZ PEÑA,M. ROIG MUNTANER, A. (1988). QUÍMICA FÍSICA. Alhambra

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Química Física 2/610G01017

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Matemáticas 1/610G01001

Matemáticas 2/610G01002

Física 1/610G01003

Física 2/610G01004

Química 1/610G01007

Química 2/610G01008

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías